

KESKI-SUOMEN LIITTO

Keski-Suomen liiton Kiertotalouden green deal - prosessi

Kiertotalouden green dealin klinikka 21.1.2024

Enni Huotari, Keski-Suomen liitto

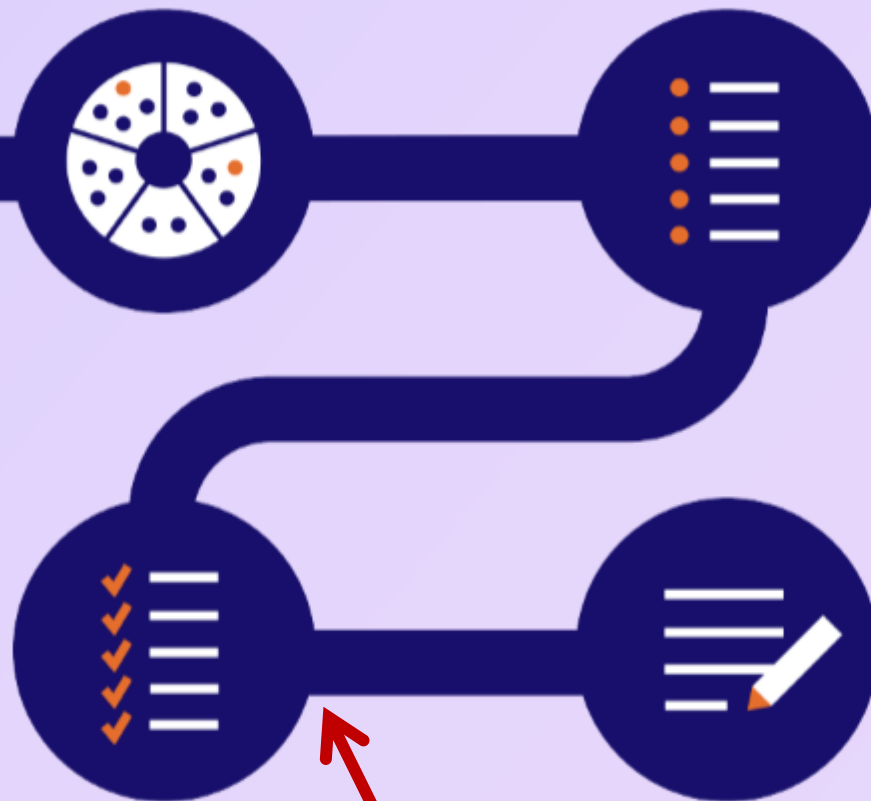
Kiertotalouden green deal syntyy näin.

Kiertotaloussiirtymä tapahtuu viidellä muutosalueella, jotka jakautuvat toimenpidealueisiin. Sitoutuja valitsee omat toimenpiteensä vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

1. Organisaatio valitsee toimia vähintään kahdelta toimenpidealueelta.

2. Organisaatio konkretisoi toimenpiteet oman toimintansa ja lähtötasonsa näkökulmasta.

3. Arviointiryhmä antaa suosituksensa sitoumuksen hyväksymisestä tai korjaamisesta ministeriölle. Organisaation ylin päättävä taho hyväksyy sitoumuksen.

4. Organisaatio raportoi toimiansa edistymisestä Sitoumus 2050 -alustalla joka kolmas vuosi. Kiertotalouden green dealin ohjausryhmä seuraa ja sparraa sitoumusten toteutusta.

Keski-Suomen liiton Kiertotalouden green deal -kattositoumus

- Sitoumus muodostuu kahdesta kattositoumustoimenpiteestä ja kahdesta toimenpiteestä, joihin alueen toimijat voivat sitoutua.
- Prosessi
 - Vuoden 2023 aikana ensimmäisiä keskusteluja kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa
 - Keväällä 2024 liitto päätti laatia kattositoumuksen
 - Kevään-alkusyksyn aikana liiton sisäistä valmistelua. Keskusteluissa mukana liiton asiantuntijoita (kaavoitus, yritykset ja teollisuus, vihreä siirtymä, ilmasto ja luonto).
 - Elokuussa ensimmäinen sitoumusversio sitoumus2050-alustalle ja maakuntahallituksen lähtökeskustelu. Maakuntahallitus hyväksyi sitoumuksen sisällöt.
 - Syyskuun alussa palaute KGD:n sihteeristöltä ja keskustelu toimenpiteistä YM:n kanssa.
 - Sitoumuksen muokkausta syyskuussa, toinen sitoumusversio sitoumus2050-alustalle 8.10.2024.
 - Marraskuun alussa arviointiryhmän palaute. Sitoumuksen viilausta ja yhden uuden toimenpiteen lisääminen. Kolmas versio sitoumus2050-alustalle 15.11.2024.
 - Arviointiraati hyväksyi sitoumuksen 28.11. muutamien korjauskehotuksien tavoitetasojen nostosta, mittareista ja tavoitteiden painotuksesta vuosien 2030 ja 2035 välillä.
 - Maakuntahallitus vahvisti sitoumuksen kokouksessaan 13.12.2024

Kattositoumustoimenpide 1: Kiertotalouden green dealin edistäminen

- **Lisätään kiertotalouden toteutumista ja edistymistä maakunnassa tukemalla alueen toimijoita kiertotalouden edistämisessä, kiertotalousrahoituksen hakemisessa, kiertotaloustoimenpiteiden toteuttamisessa ja kannustamalla alueen toimijoita Kiertotalouden green deal -sitoumusten tekemiseen.**
- Kytetään kiertotalous entistä vahvemmin mukaan aluekehittämiseen ja alueidenkäytön suunnitteluun. Kiertotaloutta tehdään näkyvämmäksi maakuntastrategiassa ja maakuntakaavassa (tavoite 2030) ja laajemmin maakunnan strategioissa ja kaavoituksessa (mm. kunnat) (tavoite 2035).
- Maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnissa nostetaan kiertotalous yhdeksi arvioitavaksi teemaksi.
- **Mittari: Green deal sitoumusten määrä Keski-Suomesta. Lähtötaso 0. Tavoitteet 15 (2030), 22 (2035)**

Kattositoumustoimenpide 2: Kiertotalouden green dealin edistäminen

3.2.E Hyödynnetään EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien rahoitusta

- **Keski-Suomen liitto myöntää rahoitusta maakunnan elinvoimaa ja hyvinvointia vahvistaviin hankkeisiin. Sitoudumme kasvattamaan kiertotalouteen kohdistuvaa rahoitusosuutta. Toimenpiteen toteutus on Keski-Suomen liiton vastuulla.**
- Hakuilmoituksen määrittelyssä painotetaan kiertotaloustavoitteita ja Kiertotalouden green dealin mukaisuutta.
- Hakemusten arvioinnissa tarkastellaan Kiertotalouden green dealin mukaisuutta hakuilmoituksessa määritellyn mukaisesti.
- Tavoitteissa määritelty rahoitusosuus lasketaan Keski-Suomen liiton jaettavissa olevasta EAKR- ja JTF-rahoituksesta.
- **Mittari: Kiertotalouteen kohdistuva rahoitusosuus (%). Lähtötaso 4 %. Tavoitteet 10 % (2030), 15 % (2035).**

4.3.A Polttoon perustumattomat ratkaisut lämmön ja sähkön tuotannossa

- **Otetaan käyttöön polttoon perustumattomia ratkaisuja lämmön ja sähkön tuotannossa merkittävässä määrin.** Keski-Suomen liitto kannustaa ja tukee alueen energiayhtiöitä ottamaan käyttöön polttoon perustumattomia ratkaisuja lämmön ja sähkön tuotannossa. Lisäksi liitto teettää energian tuotantoon ja käyttöön liittyviä selvityksiä, mm. maakunnallisen energiataseen tai vastaavan muutaman vuoden välein. Lähtötaso perustuu Keski-Suomen vuonna 2024 laadittuun vuotta 2022 koskevaan energiataseeseen. Tavoitetasojen asetannassa on huomioitu tiedossa olevat investoinnit (energiayhtiö Alva) sähkökattiloihin. Tavoitetasoja tarkastellaan uudestaan vuonna 2027, kun Alva on ottanut sähkökattilat käyttöön.
- **Mittari: Mittari: 2030: polttoon perustumattoman energiantuotannon määrä, %.**
Lähtötaso 13.1 %, tavoitteet 17 % (2030), 25 % (2035).

Oma toimenpide: Lisätään tyhjillään olevien rakennusten ja tilojen käyttöä

- **Kokonaissuunnitelma tyhjillään olevien ja tyhjenevien julkisomisteisten kiinteistöjen käytöstä Keski-Suomessa.**
- Suunnitelma alkaa kartoituksella kiinteistöjen käyttöasteesta. Ensimmäisessä vaiheessa (2025–2027) kartoitetaan julkisomisteisten kiinteistöjen käyttöä yhdessä kuntien kanssa ja tunnistetaan vaihtoehtoisia ratkaisuja kiinteistöjen tulevaisuudelle. Kartoitus muodostuu kolmesta kokonaisuudesta 1) suunnitelma työn toteutuksesta ja mukaan otettavat kiinteistöjen määrittely, 2) tietojen keruu ja analysointi, 3) käyttötapojen tunnistaminen ja ideointi.
- Työ alkaa pilotilla, jossa kartoitusta tehdään ja ratkaisuja tunnistetaan kuntaryhmissä. Pilotissa painotetaan harvaan asuttuja alueita.
- Keski-Suomen liiton rooli on kokonaiskuvan luominen, kokonaissuunnitelman tekeminen ja ratkaisujen ideointi kuntien työhön nojautuen sekä kuntien tukeminen uusien ratkaisujen käyttöön ottamisessa. Kunnat vastaavat konkreettisesta kiinteistöjen kartoituksesta.
- **Laadullinen mittari: Kokonaissuunnitelman ensimmäinen vaihe valmistunut vuoteen 2027 mennessä, jolloin asetetaan numeerisia tavoitteita tyhjillään olevien rakennusten käytölle sekä purettavien rakennusten materiaalien uudelleenkäytölle.**

Sitoumuksen toteutus

- Kannustetaan kuntia ja muita toimijoita KGD-sitoumuksen valmisteluun
 - Kiertotalouden green deal Keski-Suomessa –webinaari ja työpaja 20.2.2025
- Työ käynnistymässä kiinteistöjen käytön kokonaissuunnitelmasta

KESKI-SUOMEN LIITTO

Kiitos!

Enni Huotari

enni.huotari@keskisuomi.fi

+358406759945

